

Anvisningar

WORKINGTEST & MOCKTRIAL

RETRIEVER

Innehåll

1. Ändamål tävlingsform	5
2. Organisation och godkännande	5
2.1 Vid inofficiella WT och MT	5
2.2 Rollfördelning	5
2.2.1 Domare	5
2.2.2 Huvuddomare	5
2.2.3 Domare - inbjudan och kontakt	5
2.2.4 Tävlingsledaren – exempel på arbetsuppgifter	6
2.2.5 Kommissarien – exempel på arbetsuppgifter	6
2.2.6 Kastare	6
2.2.7 Skytt	7
2.2.8 Stationsvärd	7
2.3 Speciella funktionärer vid Mocktrial	7
2.3.1 Stewards	7
2.3.2 Särskild apportör	7
2.3.3 Markör	7
2.4 PM	7
2.4.1 PM bör innehålla följande information:	7
2.4.2 Startlista / katalog	8
2.5 Prislistan – gäller ej vid inofficiella tävlingar	8
2.6 Efter tävlingen	8
2.7 Mångfald och bemötande	9
2.8 Hundförbudstiden	9
3. Rätt att delta	9
3.1 Rasmästerskap – nationellt eller internationellt	9
4. Anmälan och avgifter	9
4.1 Lottning vid rasklubbsarrangemang - inofficiella WT/MT	9
4.2 Aktuellt anmälningsystem	9
4.2.1 Utlandsregistrerade hundar	9
5. Klasser	9
5.1 Inofficiella WT/MT	9
5.2 Domaraspiranter/Elev	10
6. Upplägg och genomförande	10
6.1 Dummies	10
6.2 Upplägg Workingtest - Stationer	10

6.3 Nybörjarklass Workingtest	10
6.4 Öppen klass Workingtest	10
6.5 Elitklass Workingtest	11
6.6 Upplägg Mocktrial ÖKL / EKL	11
7. Bedömning	12
7.1 Mocktrial	12
7.2 ÖKL MOCKTRIAL	13
7.3 EKL MOCKTRIAL	13
7.3.1 Eye wipe	13
8. Poängsättning	14
8.1 Grava fel	14
8.1.1 Alltför beroende av föraren	14
8.1.2 Dålig kontroll och/eller onödigt störande av mark	14
8.1.3 Dålig markering och/eller dåligt minne av kastad apport	14
8.1.4 Dåligt fotgående	14
8.1.5 Högljudd handling	14
8.1.6 Långsamt och/eller initiativlöst arbete	14
8.1.7 Orolig på pass och kräver förarens uppmärksamhet	14
8.1.8 Slarvig apportering	15
8.2 Fel som leder till 0 poäng	15
8.2.1 Apportbyte	15
8.2.2 Apportvägran	15
8.2.3 Fysisk kontakt med hunden	15
8.2.4 Gnäll/skallgivning	15
8.2.5 Omskick	15
8.2.6 Ostadga ("knallar")	15
8.2.7 Söker med dummy i munnen	15
8.2.8 Undermålig/Avbruten apportering	15
8.2.9 Ur hand	15
8.2.10 Vägrar att gå i vatten	15
8.3 Diskvalificerande fel	16
8.3.1 Aga av hund	16
8.3.2 Aggressivitet	16
8.3.3 Hård mun	16
8.3.4 Skottberördhet	16
8.4 Poängsättning Mocktrial	16

9. Resultat och placering av ekipage	16
10. Anvisningar för hundförare	16
11. Protest	16

1. Ändamål tävlingsform

Detta dokument är kopplat till gällande Regler för Workingtest & Mocktrial Retriever. Dokumentet är avsett som stöd för arrangörer, funktionärer och deltagare, både på officiella och inofficiella tävlingar, och är ett levande dokument som ger utrymme för ytterligare tillägg och ändringar när och om så krävs.

2. Organisation och godkännande

2.1 Vid inofficiella WT och MT

1. Vid inofficiella WT ska minst två av domarna vara Diplomerade WT-domare och övriga bör vara Diplomerade WT-domare.
2. Vid inofficiella MT ÖKL ska minst en av domarna vara kategori B/A Retriever och övriga bör vara kategori B/A Retriever.
3. Vid inofficiella MT EKL ska minst två av domarna vara kategori A Retriever och övriga bör vara kategori A eller B/A Retriever.
4. Vid inofficiella WT ska en svensk huvuddomare med minst Diplomerad status utses.
5. Vid inofficiella WT bör tävlingsledare vara certifierad tävlingsledare för WT Retriever.

2.2 Rollfördelning

2.2.1 Domare

Ansvarar för att tävlingen genomförs enligt gällande regler och anvisningar.

2.2.2 Huvuddomare

- Huvuddomaren ska alltid vara den domare med högst auktorisation och erfarenhet. Vid MT bör huvuddomaren vara kategori A.
- Ansvarar för att:
 - tillsammans med arrangören säkerställa att tävlingen som helhet är upplagd enligt gällande Regler och Anvisningar,
 - fungera som stöd till övriga domare,
 - tillsammans med arrangören behandla eventuella protester.

2.2.3 Domare - inbjudan och kontakt

- Ta kontakt med domare i god tid.
- När domaren preliminärt tackar ja, ska en domarinbjudan enligt förlaga på hemsidan skickas till denne. Efter överenskommelse med domaren skickas en inbjudan med e-post, alternativt en skriftlig inbjudan och ett frankerat svarskuvert med post så att domaren kan bekräfta inbjudan.
- Enligt de domaretiska reglerna ska domaren besvara den skriftliga inbjudan inom 14 dagar oavsett om svaret är ja eller nej. Den skriftliga överenskommelsen ska inkludera:
 - namn på tävlingen
 - tävlingsdatum
 - färd sätt, bil, tåg eller flyg, vem som beställer vad
 - kontaktperson
 - kontonummer eller Swishnummer för betalning vid ersättning
- Om man avser att använda en domare från annat land ska en anmälan göras till SSRK/HS senast en (1) månad före tävlingen. Arrangören ansvarar för att gällande svenska Regler och Anvisningar skickas till inbjudna domare i god tid före tävlingen.

- Domaren ska inte färdas till tävlingen med en person som kommer att starta hund och inte heller övernatta före tävlingen hos person som anmält hund.
- Om domaren, mot tungt vägande skäl, tvingas lämna återbud är det kutym att denne hjälper till att få fram ersättare.
- När tävlingsplatsen är bestämd, gör en skiss över marken där ett förslag till tävlingsupplägg ritas in. Bifoga förslag samt skriftlig förklaring till uppläggen och skicka detta till huvuddomaren. Ta muntlig kontakt efter några dagar och diskutera förslagen.
- Kom överens med domarna om tidpunkt för genomgång av upplägget. Tänk på att de ska ha möjlighet att i god tid och i dagsljus få en orientering i terrängen.
- Informera domarna innan tävlingen om exempelvis vandringspriser, ”domarens val” eller andra priser som ska delas ut.

2.2.4 Tävlingsledaren – exempel på arbetsuppgifter

- Ska vara anträffbar på tävlingsplatsen under hela dagen.
Ansvarar för kontakt med markägare/jakträttsinnehavare angående tillstånd och skottillstånd. Tillstånd att vara på mark måste ges av jakträttsinnehavare och markägare.
- Polis skall informeras om att hundtävling pågår och att lös ammunition kommer att användas.
- Kontakter domarna i god tid om färdsätt, ankomsttid, logi med mera.
- Ansvarar för att domarnas förläggning motsvarar enkel hotellstandard, vilket innebär ett enkelrum med dusch och toalett i eller i anslutning till rummet. Det är olämpligt med förläggning hos tävlingsledning eller annan funktionär.
- Gör ett preliminärt tävlingsupplägg.
Beräknar behovet av funktionärer, dummies, ammunition, båtar med mera och fördelar funktionärernas arbetsuppgifter.
- Utser eventuella stationsansvariga.
Tillsammans med domarna gå igenom tävlingsupplägget.
Ansvarar för tävlingens säkerhet samt, i samråd med domarna, för tävlingens upplägg.

2.2.5 Kommissarien – exempel på arbetsuppgifter

- Ska vara anträffbar på tävlingsplatsen under hela tävlingen.
Lägger in tävlingen i aktuellt anmälningssystem (ej krav vid inofficiella tävlingar).
- Tar emot anmälningar.
- Kontrollerar betalningar och medlemskap.
- Vid behov lottar tävlingen, gärna tillsammans med tävlingsledaren.
- Skickar PM till deltagare och informerar eventuellt bortlottade.
- Ansvarar för startlistor (ej vid inofficiella tävlingar) och rapportering i aktuellt anmälningssystem.
- Tar emot återbud och ringer in eventuella reserver.
- Kontrollerar vaccinationer.
- Håller i deltagarsamlingen (kan även göras av tävlingsledaren).
- Tar emot eventuella protester.
- Ansvarar för att prislistorna blir korrekt ifyllda innan de signeras av domaren och vidarebefordras till SSRKs kansli (ej vid inofficiella tävlingar).

2.2.6 Kastare

Bör sträva efter att alla kast blir lika och att dummin hamnar på samma plats för alla startande. Dummies hos kastare/utläggare ska förvaras i t ex dummybag, inga dummies får läggas på marken eller hängas upp i träd då det kan störa den arbetande hunden.

2.2.7 Skytt

Hagelbössa ska användas vid de tillfälle som skott avlossas i hundens närhet. Startpistol, apportkastare eller dylikt kan användas vid andra skotttillfälle, exempelvis vid tillfälle då man ska locka hundens uppmärksamhet åt en specifik plats, i en drive eller om man skjuter från båt.

Vid användning av hagelbössa är hylsor med tändhatt den ammunition som normalt sett ska användas. Övrig ammunition som är godkänd är:

- 9 mm blank i instickspipa
- kaliber .22 blank av starkare typ i instickspipa

Observera att det kan finnas lokala föreskrifter angående licensplikt på instickspipor!

Avståndet mellan ekipaget och skytten ska inte understiga ca 15 meter. Avståndet kan kortas om hylsor med enbart tändhatt används men ska vid markeringar alltid anpassas till realistiskt skotthåll. För att göra skeendet så realistiskt som möjligt bör skytten placeras snett framför ekipaget, spela med och rikta bössan mot kastet.

2.2.8 Stationsvärd

Bör finnas på varje station. Uppgiften är att informera om upplägget, och att göra det på samma sätt för samtliga startande. På så vis sparas mycket tid då domaren kan koncentrera sig på bedömningen. Stationsvärderna kontrollerar också vilka som startar och har kontakt med tävlingsledningen.

2.3 Speciella funktionärer vid Mocktrial

2.3.1 Stewards

Hjälper domarna och kallar fram hundar till bedömning. Ansvarar för att en nödvändig ordning upprätthålls bland deltagare och publik.

2.3.2 Särskild apportör

Arrangören är skyldig att se till att det finns tillgång till tillräckligt många särskilda apportörer ("picking up") som domaren/domarna förfogar över. Ska hjälpa till att apportera det som domaren/domarna bedömer inte är användbart för tävlingshundarna. Förare av "picking up-hundar" bör gå närmare och undvika att vissla och störa tävlingshundarna. "Picking up-ekipage" ska under hela tävlingen vara tillgänglig för domaren/domarna. Observera att kravet gäller både ÖKL och EKL.

2.3.3 Markör

Arrangören är skyldig att se till att det finns tillgång till tillräckligt många "markörer" som har till uppgift att hjälpa domaren/domarna att markera nedslagsplatser för fällda apportter, framför allt vid fingerad "klappjakt". Ska under hela tävlingen vara tillgänglig för domaren/domarna.

2.4 PM

När lottning till startplats och inbördes startordning har gjorts ska PM skrivas och läggas in i aktuellt anmälningsystem. Då blir informationen visuell och tillgänglig för alla.

2.4.1 PM bör innehålla följande information:

- Arrangerande avdelning, namn på tävlingen samt tävlingsdatum.
- Samlingstid.
- Vilka domare som tjänstgör och vilka klasser respektive domare dömer. Arrangören har dock rätt att göra ändringar fram till tävlingsdagen utan återbetalningsskyldighet.
- Eventuell domaraspirant eller domarelev.
- Tävlingsledarens namn samt telefonnummer.

- Kommissaries namn samt telefonnummer.
- Telefonnummer till den som tar emot strykningar.
- Information om att återbetalning av anmälningsavgiften sker enligt gällande regler.
- Påminnelse om att startande tar med vaccinationsintyg.
- Att generellt fotoförbud råder på tävlingsplatsen och att tillstånd från tävlingsledning krävs.

En tydlig vägbeskrivning mejlas separat till varje startande eftersom information som kan identifiera gårdar och liknande inte ska läggas ut på internet. Mejl skickas till den e-postadress som den startande har inlagt i aktuellt anmälningssystem.

2.4.2 Startlista / katalog

När PM har skickats kan startlistan publiceras.

I de fall en katalog görs så bör den ha följande utseende och innehåll:

Första sidan:

- Arrangerande klubb och avdelning
- Tävlingsform
- Namn på tävlingen
- Datum

Andra sidan:

- Namn på domare och vilka klasser de dömer
- Eventuell domarelev eller domaraspirant
- Tävlingsledarens namn samt telefonnummer
- Kommissariens namn samt telefonnummer
- Vilka eventuella priser som utdelas

Följande sidor:

- Hundar i katalognummerordning. Uppgifterna kommer i standardutförande från aktuellt anmälningssystem.

2.5 Prislistan – gäller ej vid inofficiella tävlingar

- När katalognummer har tilldelats kan prislistor skrivas ut från aktuellt anmälningssystem.
- Tilldela katalognummer så sent som möjligt, om katalognummer tilldelats måste hunden finnas med på prislistan. Det utskrivna originalet används under tävlingen för att domaren ska kunna signera de satta priserna i respektive klass.
- Kontrollera efter tävlingen att hundens pris noteras rätt och att domaren skriver under varje hunds resultat.
- Prislistan ska efter tävlingen sändas till SSRKs kansli för arkivering.

2.6 Efter tävlingen

- Nedan följer exempel på arbetsuppgifter efter avslutat tävling:
- Ta bort skyltar och städa tävlingsplatsen (snitslar, skräp, med mera).
- Återlämna eventuella båtar i inlånat skick.
- Städa av en eventuellt förhyrd lokal.
- Lämnas en gåva till markägare/arendator.
- Avdelningens jaktprovsekreterare ska ha följande från tävlingsledningen: ekonomisk redovisning,
- kvittens på eventuella vandringspriser,
- överblivna diplom, rosetter och övriga priser,
- kortfattad rapport från arrangören om hur tävlingen har utfallit,
- eventuellt inlämnade protester,
- underlag för resultatrapportering enligt gällande rutin.

2.7 Mångfald och bemötande

SSRKs mångfaldspolicy ska genomsyra klubbens verksamhet. Alla medlemmar i SSRK har rätt att bemötas på ett korrekt sätt. Den startande ska inte bemötas på ett nedsättande eller diskriminerande sätt p.g.a. ålder, kön, etnicitet, religion eller sexuell läggning.

Den startande ska bemötas på ett korrekt sätt, oavsett vilken ras som man arbetar med, vilken rastyp som man valt, eller vilken del av verksamheten som man engagerar sig i. Våra jaktprov arrangeras för att utvärdera hundarnas jaktliga egenskaper till stöd för avelsarbetet. Alla startande har rätt att få sina hundar utvärderade och bedömda på ett korrekt sätt, även om de startande kan ha skiftande förutsättningar. Det innebär inte att startande kan begära att tävlingsplatsen eller upplägget förändras, eller att delar av tävlingen utgår.

2.8 Hundförbudstiden

Workingtest får anordnas när som helst under året, alltså även under den s.k. hundförbudstiden (16 april till 15 augusti). Statistik om arrangemang under denna period ska årligen rapporteras till SSRK.

3. Rätt att delta

3.1 Rasmästerskap – nationellt eller internationellt

Efter beslut av HS kan ett (1) mästerskap per år, med endast svenska eller även med utländska deltagare, begränsas av rasklubben till att enbart gälla den egna rasen, efter beslut av HS. Svenska WT-regler ska användas.

4. Anmälan och avgifter

4.1 Lottning vid rasklubsarrangemang - inofficiella WT/MT

Om förtur vill ges till viss ras, eller om deltagarantalet måste begränsas, ska detta meddelas vid annonseringen av tävlingen.

4.2 Aktuellt anmälningsystem

För information och instruktioner vad gäller uppsättning av tävling, anmälningar och resultathantering se aktuellt anmälningsystem/IT-stöd. För att kunna anmäla genom aktuellt anmälningsystem måste svenskägd hund vara registrerad i SKK.

4.2.1 Utlandsregistrerade hundar

Ägare till utlandsregistrerade hundar, som inte tidigare har registrerat resultat hos SKK, måste först skicka in en kopia av stamtavlan till SKK innan hunden kan anmälas till tävlingen i valt IT-stöd. Utlandsregistrerade hundar ska vara verifierade innan de får starta på tävlingen.

5. Klasser

5.1 Inofficiella WT/MT

Vid start på inofficiella WT/MT kvalificerar även meriter erhållna vid inofficiella tävlingar för start i högre klasser. Detta innebär att inofficiella meriter ska tas i beaktande när man avgör vilken klass hunden ska starta i. Således kan en hund starta i olika klasser beroende på om det är en stambokförd eller en inofficiell tävling.

5.2 Domaraspiranter/Elev

Endast en elev eller en aspirant per domare får tjänstgöra på tävlingsplatsen under en tävlingsdag.

6. Upplägg och genomförande

I alla avseenden ska uppläggning vid Workingtest ha den jaktliga situationen som ledstjärna. Det är viktigt att uppgifterna efterliknar vad som kan inträffa under en jakt, och inte blir till en konstlad situation som mer liknar ett lydnadstest. Hunden måste ges goda möjligheter att visa sina jaktliga förmågor.

Om något oförutsett inträffar, t ex att en kastad dummy fastnar i ett träd, att bössan klickar, eller att en lös hund plötsligt dyker upp i området, gör man ett avbrott och ekipaget får komma tillbaka senare för att göra om uppgiften.

6.1 Dummies

Färgen på dummies ska väljas efter terräng, undvik till exempel mörkgrön dummy mot mörkgrön bakgrund. Använd inte orange dummies vid markering eftersom de blir diffusa för hundögat. För att alla ekipage ska få samma förutsättningar ska dummies av samma färg användas för varje uppgift. Domaren ska på samma sätt som vid användning av vilt försäkra sig om att dummien inte skadats av ett för ovarsamt apportgrepp. Ett antal reservdummies ska alltid finnas på varje station. Nya dummies ska vara invittrade. Vid kylig väderlek bör alla dummies förvaras inomhus innan de ska användas.

6.2 Upplägg Workingtest - Stationer

För att undvika onödiga väntetider bör uppgifterna på alla stationer ta ungefär lika lång tid. Om vattenarbete ingår bör därför själva simsträckan vara kort, medan startpunkten och/eller apporter kan ligga längre upp på land.

Stationerna bör vara så pass överskådliga så att domare och förare kan se hunden i terrängen.

Upplägget på varje station ska vara väl genomtänkt och testkört så att alla startande hundar får så lika förutsättningar som möjligt.

Arrangören ska tillse att dummies inte placeras alltför nära varandra, t ex vid riktade sök/"driver". Vid dirigeringspunkter får det endast finnas en dummy utlagd åt gången.

Större sökarbete/sökområden ska undvikas eftersom det tar tid och kan bli svårbedömt. Vill man ha med en sökuppgift kan man ha ett riktat områdessök på en eller två dummies.

6.3 Nybörjarklass Workingtest

En station kan bestå av en eller två enkelmarkeringar. Även en sk "targetuppgift" (en för hunden dold apport som placeras på platsen för en tidigare kastad markering) är tillåten. En mindre sk "drive" i ett begränsat område (med en för hunden dold apport utlagd) är också tillåten. Används "driveområde" ska detta dock vara väsentligt avskilt (minst 90 grader) från en eventuell markeringsuppgift. "Bomskott" bör förekomma på flera stationer.

6.4 Öppen klass Workingtest

I denna klass ökas svårigheten vad gäller terräng, längre avstånd, dubbelmarkeringar och dirigeringar. Svårighetsgraden bör ligga emellan NKL och EKL. I ÖKL är det önskvärt att det förekommer både sk "drive" (med flera skott samt gärna lockpipor) och walk-up i par om två ekipage.

6.5 Elitklass Workingtest

I denna klass ökas svårigheten betydligt vad gäller avstånd, terräng och störningar. I EKL ska det förekomma både skott "drive" (med flera skott samt gärna lockpipor) och walk-up i par om två, eller fler, ekipage.

6.6 Upplägg Mocktrial ÖKL / EKL

Tävlingar med tio eller fler hundar bedöms med fördel av fyra domare som formeras i ett fyrdomarsystem, där de deltagande hundarna fördelas mellan domarparen. Domarna ska försäkra sig om att rätt hundar finns till bedömning och att de med lägst startnummer står till höger. God kommunikation mellan domarna/domarparen är ett måste, bland annat för att undvika att två hundar skickas samtidigt på samma apport.

I grundomgången kallas deltagarna enligt den lottade startordningen. Hundarna prövas i nummerordning enligt de nummer de har blivit tilldelade. En grundomgång innebär minst tre apporteringar per hund som bedöms av minst två domare/domarpar. Beroende på var hundgrupperna står och möjligheten att skicka över hundar till den andra gruppen, kan man välja att behålla hundarna efter deras två apporteringar och fortsätta skicka/utnyttja apporteringar. Byte av hundar sker normalt mellan såtarna.

Om första omgången består av två apporteringar var och hund nr 1 misslyckas med sin första apport skickas hund nr 2. Lyckas hund nr 2 få in apporteringen (eye wipe) får den ändå gå först på nästa apportering.

Om första omgången består av bara en apportering per hund och hund nr 1 misslyckas och hund nr 2 lyckas med en eye wipe, ska eventuellt andra apporteringar erbjudas till de andra domarna. Hund nr 1 och nr 2 utgår och två nya hundar kallas in. Bedömnings sättet kan skilja sig mellan klappjakt och trampjakt.

Under den första omgången bör hundarna få tillfälle att apportera för den egna skytten. Hamnar apporteringen mycket nära "linjen", hämtas den av domaren, eller av en "picking up". Apporteringen kan också lämnas till den andra domaren/domarparet för provning. Apporteringar som ligger "döda" helt öppet har väldigt litet värde som bedömningsunderlag och bör plockas upp för hand. Eventuellt kan vissa sådana apporteringar användas för längre dirigeringar.

Hundarna skickas på apporteringar som anses möjligt att finna och uppgifterna ska slutföras. Om en hund är skickad på en apportering men misslyckas med att finna den ska ännu en hund skickas. Domaren måste alltid skicka minst två hundar. När ett antal hundar har misslyckats med att finna en apportering ska domarna inte gå ut och leta efter den förrän alla domare är överens om att inga fler hundar i linjen ska skickas. Man letar då endast i det område som har anvisats för hundföraren. Går alla domarna ut för att leta och lämnar tävlingsekipaget ska hundarna vara kopplade. Om apporteringen inte påträffas överlämnas uppgiften till en "picking up". Finns det endast en hund kvar i tävlingen och inga andra hundar kan sändas, prövas denna hund ensam för att få ett tillräckligt bedömningsunderlag.

Hunden ska apportera den apportering som den skickats på, såvida inte domaren ger besked om att hämta annan apportering. Om det råkar finnas en annan apportering i hundens väg, och om denna apportering ska hunden skickas på nytt. Likaså om det skjuts en apportering som hamnar framför nosen på hunden, i linje med den apportering som hunden har skickats på. Om en specifik apportering anges av domaren ska annan apportering som tas av misstag inte räknas in som apportering.

Vid klappjakt placeras hundarna så att de ges så goda chanser som möjligt att kunna markera och de bör därför stå på ett visst avstånd från skyttarna. Rätt placering vid en driven så är av största vikt för att få bästa möjliga bedömningsunderlag.

Hunden bör skickas från den position där den har markerat apporteringen. Om apporteringen faller så att förare och domare har svårt att se hunden i arbete bör hunden ändå skickas direkt. Först därefter flyttar sig

domaren och hundföraren snabbt till en bättre position. Det ger hunden bättre möjlighet att lösa uppgiften som en markering.

”Skadade” apportter ska apporteras direkt. Om ingen startande hund kan skickas ska en ”picking up” skickas. ”Skadade apportter” identifieras lämpligen genom avvikande färg eller med märkband.

”Döda” apportter lämnas under skottlossning för att ge möjlighet att i första hand skicka hundarna på ”skadade” apportter.

Hundarna ska inte skickas på apportter om det finns en fara för deras säkerhet, till exempel över alltför höga/riskfyllda staket, ut på osäkra isar eller över trafikerade vägar.

Om det är möjligt bör domarna, i samråd med jaktledare och tävlingsledare, be skyttarna att inte skjuta över hunden när den är ute och apporterar.

7. Bedömning

7.1 Mocktrial

Bra markeringsförmåga är av största vikt hos en retriever för att minimera risken att störa markerna i onödan. Idealiskt är att hunden, utan stöd av föraren, går rakt på nedslagsplatsen och apporterar. En bra ”viltfinnare” ska inte behöva lita till sin förare för att finna apporten. Hunden ska emellertid visa samarbetsvilja och svara på förarens signaler när så krävs. Hundar som visar viltfinnarförmåga och initiativ ska premieras/placeras före än de hundar som kräver förarens stöd för att finna apporten. Den bästa hunden är ofta den som kräver minst hjälp och får det svåra att se enkelt ut. Utpräglad viltfinnarförmåga ska prioriteras vid bedömningen.

Snabb apportering, inleverering och att apporterna avlämnas korrekt och oskadat av hunden till föraren är det ideala. En hund som lägger ner en apport för att få ett bättre grepp bör inte bestraffas för hårt. Observera dock att det inte får handla om ett slarvigt apportgrepp eller ett upprepat beteende. Alla apportter ska undersökas efter tecken på hård mun. Föraren ska inte behöva dra apporterna ur munnen på hunden.

Bedömningen vilar på domarens kunskap om vad som krävs av en förstklassig och effektivt arbetande apportör. Domaren har efter sitt fria skön rätt att använda denna kunskap i sammanvägningen av fel och förtjänster. Denna viktiga allmänna princip gäller givetvis inte när det i anvisningarna klart anges att ett fel är diskvalificerande, eller när reglerna anger att förekomsten av ett visst fel ska leda till avbrytande av prövningen. Diskvalificerande fel ska alltid medföra att hunden utesluts. Domaren ska tydligt ange förekomsten av sådana fel i kritiken. Det är alltså tekniskt felaktigt att placera en hund med ett diskvalificerande fel, även om det i övrigt är en utmärkt hund.

Det är viktigt att framhålla att en domares fria skön aldrig ska tolkas som en rättighet att ersätta beslut som utgår från välgrundad kunskap med ett subjektivt tyckande.

Domarna ska föra bok över varje apport och kategorisera dem beroende på svårighetsgraden och utförandet. Observera dock att det är lätt att missbedöma svårighetsgraden. En bra hund får allt att se enkelt ut.

Domarna ska placera sig så att de kan höra hundar som ger ljud ifrån sig i linjen. Andra hundar och hundförare ska inte behöva utsättas för påverkan av att ha sådana hundar intill sig. Nolltolerans gäller för hundar som ger hörbara ljud ifrån sig, eller visar oacceptabel stadga.

7.2 ÖKL MOCKTRIAL

Avgörande för domarna ska vara det helhetsintryck domaren har av hundens arbete, allmänna effektivitet samt vilken kapacitet den har som apportör i varierande situationer.

För att kunna tilldelas kvalitetspris krävs att flera apportter har fällts i hundens närhet och i dess åsyn. Hunden bör dock inte placeras alltför nära skyttarna för att inte riskera att det faller ett stort antal apportter i hundens/hundarnas omedelbara närhet. Hunden bör utföra minst fem apporteringar, varav även "skadade" apportter bör ingå. Apporteringsavståndet och apportering av "skadade" apportter ska anpassas för klassen. Även dirigeringsavståndet ska anpassas för klassen. Hunden/hundarna ska få det antal apportter som ger domaren ett tillräckligt bedömningsunderlag. Hänsyn ska också tas till svårighetsgraden på apporterna. Observera dock att fel och brister enligt regelverket ska hanteras på liknande sätt i både ÖKL och EKL.

När domaren anser sig ha ett tillräckligt bedömningsunderlag kan provningen avslutas.

7.3 EKL MOCKTRIAL

Finns det inte tydliga direktiv i reglerna så gäller grundprincipen att fel och förtjänster vägs mot varandra. En bokstavstrogen tolkning av fel i förhållande till placering gynnar inte alltid en bedömning som fokuserar på hundarnas förtjänster och riskerar därför att leda till att man får en vinnande hund med minsta antalet fel, men som kanske inte alls är den värdefullaste hunden ur en egenskaps- och helhetssynvinkel.

Bra apportter bör utnyttjas och i början av tävlingen bör domaren inte tveka att skicka på apportter som ställer krav på hundarna. Den första apporten kan visa sig vara en vinnarapport.

En av domarna ska placera sig ute i terrängen för att kunna se hundens arbete. Den andra domaren sköter skickandet av hundar.

Om det finns ett antal apportter kvar på slutet så kan man behålla startordningen, men ändå välja apportter så att de som har fått ett antal svåra apportter får något enklare och vice versa. Detta för att få ett bra bedömningsunderlag.

Det slutgiltiga antalet apportter avgörs av domarna. Ett riktmärke är 7–8 apportter för hundar som genomför hela tävlingen. Apporterna får då inte vara alltför lätta utan ge ett ordentligt bedömningsunderlag.

En finalomgång för de hundar som fortfarande har chans till placering döms av samtliga domare. Tävlingen ska stoppas i tid. Drivs tävlingen för långt finns det en risk att samtliga hundar slås ut.

Undvik att "stänga böckerna". Har samtliga domare bedömt de aktuella hundarna så bör ett beslut om placeringar och premieringar fattas innan böckerna stängs. Det kan dock finnas skäl att skilja två utomordentligt duktiga hundar åt med en extra apport och stängda böcker. Har domarna bestämt sig för att stänga böckerna ska information om detta ges direkt, inte komma som en förklaring i efterhand.

7.3.1 Eye wipe

En "eye wipe" innebär att en hund finner en apport som en, eller fler, hundar har misslyckats på. Detta under förutsättning att de tidigare skickade hundarna har varit på nedslagsplatsen och sökt i rätt område. Om så inte är fallet räknas det inte som en eye wipe, men de först skickade hundarna utgår ur tävlingen eftersom de har misslyckats med en uppgift där det uppenbart finns apportter (out of control eller dålig viltfinnarförmåga).

Om den först skickade hunden misslyckas på en apport är avsikten med att skicka hund nr 2 inte i första hand att jämföra hundarnas förmåga att klara just den apporten, utan att kontrollera om där

finns någon apport, ”död” eller ”skadad”. Det arbete som hund nr 2 utför ska bedömas för sig och hunden bör ges tillräckligt med tid för att kunna lyckas.

Om en apport inte återfinns av vare sig hundar eller domare ska det arbete hundarna har utfört på apporten ändå ingå i domarnas bedömning. Detta för att kunna värdera respektive hunds arbete till dennes fördel eller nackdel. Hundarnas arbete bedöms var för sig och inte i jämförelse med varandra.

Den först skickade hunden bör kallas in relativt omgående om den inte kommer till rätt område. Om man låter en hund som inte utför ett acceptabelt arbete jobba för länge på en sådan apport så minskar möjligheten att finna apporten om den skulle vara ”skadad”. Det är lätt att förledas att tro att apporten inte är kvar på platsen där den föll och därigenom minska tiden även för nästa hund som skickas. Om den hunden sedan kallas in efter en kort stund och domaren går ut och finner apporten har man inte gett den hunden en rättvis bedömning.

8. Poängsättning

8.1 Grava fel

8.1.1 Alltför beroende av föraren

Beskriver en hund som saknar initiativ och fokus, och t ex upprepade gånger stannar för att fråga föraren. En sådan hund är inte effektiv. Beskriver alltså inte en hund som snabbt stannar upp någon gång i arbetet för att få bekräftelse att den är på rätt väg.

8.1.2 Dålig kontroll och/eller onödigt störande av mark

Beskriver en hund som inte tillräckligt lyssnar på sin förare och/eller springer mer än den använder sin näsa.

8.1.3 Dålig markering och/eller dåligt minne av kastad apport

Beskriver en hund som behöver en hel del hjälp för att få in apporten, alltså inte någon enstaka signal för att hjälpa hunden som kommit fel i vind. Viss hänsyn bör tas till vind- och vittringsförhållanden.

8.1.4 Dåligt fotgående

Beskriver en hund som visar dålig följsamhet eller behöver upprepade kommandon för att hålla sig vid förarens sida.

8.1.5 Högljudd handling

Gränsen för högljudd handling är när röstvolym och visselsignaler blir störande för omgivningen i den tänkta jaktsituationen. Idealet är ”tyst förd”.

8.1.6 Långsamt och/eller initiativlöst arbete

Beskriver en retriever som inte är effektiv i sitt apporteringsarbete. Dock ska man inte stirra sig blind på farten, utan se till den totala effektiviteten. En hund som inte springer så fort kan ändå vara effektiv i sitt arbete.

8.1.7 Orolig på pass och kräver förarens uppmärksamhet

Beskriver en hund som är så pass orolig vid sidan att föraren inte kan fokusera på uppgiften, och därmed t ex inte heller hjälpa hunden vid en markering.

8.1.8 Slarvig apportering

Beskriver en hund som har ett så pass dåligt grepp på apporten att det påverkar effektiviteten. Ska inte blandas ihop med att hunden i själva upptaget fått ett dåligt grepp på apporten och därför snabbt lägger ner apporten för att lika snabbt ta ett bättre grepp. Idealet är ett balanserat grepp mitt på dummy.

Obs! Se även "Undermålig apportering" under "Fel som leder till 0 poäng".

8.2 Fel som leder till 0 poäng

8.2.1 Apportbyte

En hund som efter att den apporaterat en apport, på t ex en dubbelmarkering, springer och byter till den andra apporten, ska bedömas som 0 poäng.

8.2.2 Apportvägran

Avser en hund som inte tar upp en dummy, eller som endast efter påverkan från föraren förmås att ta upp apporten.

8.2.3 Fysisk kontakt med hunden

Fysisk kontakt med hunden i syfte att lugna eller korrigera denna är inte tillåten och leder till 0 poäng.

8.2.4 Gnäll/skallgivning

Alla pip, gnäll eller skall från hunden, från det att föraren får kommando av domaren att ta av kopplet till dess föraren, efter domarens kommando, kopplat hunden, ska leda till 0 poäng.

8.2.5 Omskick

Har hunden skickats på en apport får den inte tas in till sidan och skickas om.

8.2.6 Ostadga ("knallar")

Lämnar hunden förarens sida utan tillåtelse under pågående bedömning i avsikt att apportera, oavsett när det sker, leder det till 0 poäng.

8.2.7 Söker med dummy i munnen

Avser en hund som, efter att den apporaterat en dummy, fortsätter söka/alternativt tar en omotiverat stor omväg tillbaka. En hund som tar ett par steg åt fel håll, men som snabbt låter sig påverkas av inkallningssignal, alternativt tar en mindre omväg tillbaka, t ex på grund av tät terräng, ska inte betraktas som ett fel som leder till 0 poäng.

8.2.8 Undermålig/Avbruten apportering

Nedanstående beteenden leder till 0 poäng:

- a) En hund som vid inleverering upprepade gånger tappar/släpper/lägger ner dummy.
- b) En hund som inte vill lämna av eller släpper dummy vid föraren i anslutning till avlämning.
- c) En hund som innan den har gripit apporten avbryter sitt arbete för att göra annat, tex bada, rasta sig.

8.2.9 Ur hand

En hund som inte går att styra och påverka, ska betraktas som ur hand.

8.2.10 Vägrar att gå i vatten

En hund som vägrar gå i vatten, eller först efter upprepade kommandon förmås gå i.

8.3 Diskvalificerande fel

8.3.1 Aga av hund

Det är absolut förbjudet att aga hund! Fysisk kontakt med hunden i syfte att bestraffa denna är inte tillåten och leder till att ekipaget utesluts från vidare tävlan. Observera att detta gäller under hela tävlingsdagen, alltså även när hunden inte är under bedömning på en station.

8.3.2 Aggressivitet

Avser en hund som visar aggressivitet mot människa eller hund.

8.3.3 Hård mun

Avser en hund som biter så hårt att den punkterar dummy.

8.3.4 Skottberördhet

Avser en hund som visar tydligt obehag vid skott.

8.4 Poängsättning Mocktrial

Alla apporterna ska noteras i domarboken och vara noterad med orsak till fattade beslut. Om en A apport kommenteras med en positiv (dot upp) eller negativ (dot ner) markering ska detta markeras i domarboken tillsammans med en anteckning om orsaken. Dessa noteringar är mycket viktiga då de kan användas vid placering av hundarna.

9. Resultat och placering av ekipage

Se §9 i Regler för Workingtest Retriever. Inga ytterligare anvisningar till denna punkt.

10. Anvisningar för hundförare

Se §10 i Regler för Workingtest Retriever. Inga ytterligare anvisningar till denna punkt.

11. Protest

Se §11 i Regler för Workingtest Retriever. Inga ytterligare anvisningar till denna punkt.